

Medvekrízis Udvarhelyszéken

Naponta többször is helyszínel a kárfelmérő bizottság

● Feszültség és félelem uralkodik Etéd községben, ahol mindennapos látványnak számítanak a medvék. A vadállatok betörnek a portákra, háziállatokat pusztítva el, vagy éppen a gyümölcsfákat, kerítéseket téve tönkre.

FÜLÖP-SZÉKELY BOTOND

Míg az előző években csak sötétedés után kellett tartani a nagyvadaktól, most már nappal is előjönnek, és nemcsak a falvak határában, de a házak között is garázdálkodnak. A problémára Tiboldi Elek ideiglenes polgármester hívta fel lapunk figyelmét, aki immár a község harmadik megbízott vezetője.

Tehetetlenség

Minden második háztartásnál elmondhatják, hogy legalább egyszer már kárt okozott náluk a medve – hangsúlyozta Tiboldi Elek a mintegy 2500 lakosú község problémáit ábrázolva. Az utóbbi időben naponta több kárjelentés is érkezik a polgármesteri hivatalba. Szerinte már annyira túlszaporodtak a nagyvadak a kilövési kvóták betöltése óta, hogy nem is tudnának megélni a környéken, ha nem tartanának állatokat és nem nevelnének gyümölcsfákat a gazdák, amelyekből aztán belakmározhatnak. „Mondják meg nekem, hogy mivel lehet megnyugtatni a károsultakat, akik naponta bejönnek a hivatalba? Mit mondjak nekik? A község lakó-

A kerítés nem akadály a medvéknek. Könnyedén áttörnek rajta, ha hajtja őket az éhség

▼ FOTÓ: BARABÁS ÁKOS

inak jó része mezőgazdaságból és állattartásból él, de már sokan gondolkodnak azon, hogy felhagynak vele, hiszen mindent tönkretesznek a medvék. Egyszerűen az emberek megélhetése került veszélybe” – fogalmazott a megbízott tisztviselő. Hangsúlyozta, már azt lehet mondani, hogy vakmerő az, aki egyedül kimegy a mezőre kaszálni, mert szinte biztos, hogy találkozik egy nagyvaddal. Mindemellett szerinte csak idő kérdése, hogy emberre támadjanak a medvék. Ezt pedig mindenképp el kellene kerülni. Hozzátette, hiába írják meg sorra a kárfelmérésekről készülő jegyzőkönyveket, úgysem változik semmi, egyetlen problémás egyed sem lőttek ki idén. A jogszabályok miatt velük együtt az illetékes vadásztársaság is tehetetlen, a lakóknak pedig fogy a türelme. Tiboldi

Elek szerint csak egy reális kilövési keret engedélyezésével lehetne változtatni a helyzeten. A községvezető úgy vélik, hogy a portákra betörő medvéket már nem lehet visszakénszeríteni az erdőbe.

Szaporodnak a káresetek

Noha az elpusztított háziállatok piaci árát rendszerint megtéríti az állam, de arról senki nem beszél, hogy például a juh mennyi tejet termelt volna, ha életben marad – magyarázta az ideiglenes községvezető, akihez Szabó Levente, állatorvos és helyi önkormányzati képviselő, valamint Gedő János mezőgazdasági referens is csatlakozott. Persze mindemellett ott vannak a széttört gyümölcsfák, amelyek többet nem tudnak teremni és erre sem gondol senki – tették hozzá. A szakem-

berek részéről az is elhangzott, hogy most már szinte minden utcába más medve jár, többnyire bocsokkal, ez a község minden településére érvényes.

Kelemen Sándor Géza pásztor elmondta, hogy naponta akár tíz különböző medvét is látnak az Etéd-től nagyjából egy kilométerre fekvő esztana és a legelő környékén. Ezek az állatok rendszerint a nyáját is tizedelik. Most már juhászt is alig találnak, senki nem meri vállalni a feladatot. „Pár méteres közelségbe merészkednek a medvék az emberhez, és már a zaj is támadásra készíti őket, nem riadnak el. Még valamennyire a kutyákkal el tudjuk kergetni őket, de nem mindig van szerencsénk” – fejtette ki.

Tinka Júlianna, aki Etéden lakik, ugyancsak elmondta, hogy pár napja vitte el több tyúkját a medve, azóta ő is fél, hogy nehogy a családtagjai-

ra támadjon. Mózes Istvánnak több mint húsz szilvafája bánta a medvék éhségét. „Annak idején nem ezért ültettem a fákat, hogy a medvék tönkretegyék, hiszen rendre betakarítottuk a gyümölcsöt, és lekvárt, pálinkát készítettünk belőle. Idén már maximum csak azért kell kimenjünk a gyümölcsösbe, hogy eltakarítsuk a széttört fákat és a télen eltüzeljük” – magyarázta.

Egyébként az emberek többsége már saját portáján is villanypáztort szerelt fel a medvék ellen védekezve, de tudnak már olyan esetről is, amikor ez hatástalannak bizonyult.

Aláírásokat gyűjtöttek

Egy etédi károsult indítatására petíciót fogalmazott meg Szabó Levente, amelyet eddig már több mint ötszázan aláírtak. Kiáltványukban arra kéri a Hargita Megyei Prefektusi Hivatal, illetve a környezetvédelmi ügynökséget, hogy mielőbb találjanak megoldást a helyzetre. „Nem akarjuk megvárni, hogy a hatóságok tehetetlensége emberi tragédiába torkolljon” – fogalmazott. Az ideiglenes polgármesterrel együtt megjegyezték, hogy el szeretnék hívni az említett szervezetek vezetőit a községbe, hogy első kézből tapasztalják meg a helyzetet. Ettől is azt remélik, hogy így közelebb kerülnek a megoldáshoz.

Hol vannak a politikusok?

Szabó Levente, akit RMDSZ-es színekben választottak meg tanácsosi tisztségébe, mély felháborodását fejezte ki pártja felsőbb vezetősége iránt, amiért nem tesznek semmit az Etéd községi, de egész Hargita megyét érintő helyzet megváltoztatásáért. „Nem hiszem el, hogy nincs egy olyan képviselő vagy szenátor, aki nem tehetne le egy törvénymódosító javaslatot a helyzet javítása érdekében” – fakadt ki.

Magyarul is feltünteti a határon túli városok nevét a MÁV

● Magyarul is közölni fogja többek között a magyarlakta erdélyi városok neveit a Magyar Államvasutak (MÁV) – tudatta lapcsaládunkkal Vujity Tvrtko.

TAMÁS ATTILA

A magyarországi újságíró, tévériporter arról tájékoztatott, hogy Facebook-bejegyzése nyomán – amelyben azt kérte, hogy magyarul is tüntessék fel a határon túli, magyarlakta városok neveit a vasúttársaság utastájékoztatóin és a vonatokon – a MÁV ígéretet tett arra, hogy ezt meg fogják tenni. Így ezentúl várhatóan a Budapest és Brassó között közlekedő nemzetközi vonatjáraton magyarul is feltüntetik az állomásokat, azaz Nagyváradot, Kolozsvárt,

Marosvásárhelyt, Csíkszeredát és Brassót. A magyar városnevek mind a digitális, mind pedig a papíralapú utastájékoztatókban megjelennek. Minderre Loppert Dániel, a MÁV kommunikációs igazgatója tett ígéretet, aki szerint egy kis időbe telik a módosítások bevezetése, de várhatóan szeptembertől elkezdődik a folyamat, és jövő nyárig befejeződik.

Előzmények

„A rokonaimat vártam a vasútállomáson, amikor szemet szűrt, hogy a vonat Cluj Napocáról érkezik. Úgy gondoltam, hogy a város neve ma-

gyarul is »odaférne«, hiszen Magyarországon ezen a néven ismerik az erdélyi nagyvárost. Ugyanez a helyzet Oradea, Tîrgu Mureş, Miercurea Ciuc esetében is. Bejegyzésem eljutott a MÁV vezetőségéhez, akik biztosítottak arról, hogy megoldható a helyzet, és magyarul is feltüntetik a határon túli magyarlakta városok neveit a menetrendben és az utastájékoztatókban” – részletezte Vujity Tvrtko.

Hamarosan Miercurea Ciuc mellett Csíkszeredába is érkezik vonat Budapestről

▼ FOTÓ: PINTI ATTILA

